

ตามสารระดังกล่าวก้าวข้างต้นทำให้เราเชื่อมั่นว่าแนวการจัดการเรียนรู้ในยุคปฏิรูปการศึกษานี้ “เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” อย่างแน่นอน เพราะต้องจัดการศึกษาให้ตอบสนองพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ดังนั้นผู้มีหน้าที่จัดการศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ ควรได้ศึกษา ทำความเข้าใจและปฏิบัติเกี่ยวกับ “กระบวนการเรียนรู้ที่ชี้ชัดผู้เรียนเป็นสำคัญ” ให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ ประวิทย์ บึงสว่าง (2543 : 79) กล่าวว่า

การจัดกระบวนการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากที่สุด โดยให้ผู้เรียนเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ได้คิดเอง ปฏิบัติเองและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลหรือแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย จนสามารถสร้างความรู้ด้วยตนเอง และนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิตได้ โดยครูเป็นผู้วางแผนร่วมกับผู้เรียน จัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ กระตุ้น ทำท่าย ให้กำลังใจและช่วยแก้ปัญหาหรือชี้แนะแนวทางการแสวงหาความรู้ที่ถูกต้องให้แก่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ในเรื่องนี้ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2543 : 20) กล่าวเสริมว่า “...การเรียนรู้ที่มีพลังความคิดมากที่สุด เกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการสร้างสิ่งที่ดี มีความหมายต่อตนเอง สิ่งที่ตนเองชอบและสนใจ...มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมายเป็นระบบและที่สำคัญที่สุดต้องเป็นประโยชน์สูงสุดที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ” และอุษณีย์ โพธิ์สุข (2543 : 40) ได้เสนอกลยุทธ์กระบวนการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง พอสรุปได้ดังนี้

1. ให้จัดกิจกรรมที่หลากหลายที่ตอบสนองวิธีการทำงานของสมองที่แตกต่างกันของจิตวิทยาที่แตกต่างกัน
2. การสอนที่เน้นการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะการคิดระดับสูง เช่น คิดวิเคราะห์โดยใช้หลักเหตุผล ตรรกะ การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างอภิปัญญา เป็นต้น
3. การสอนแบบบูรณาการวิชาต่างๆ เข้าด้วยกัน
4. ผู้เรียนต้องมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ของตน มีส่วนร่วมกับสังคม ชุมชน
5. การพัฒนาหลักสูตร แผนการสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่สอดคล้องกัน
6. เน้นการสอนทั้งรูปแบบเรียนรู้ โดยจิตใต้สำนึก (Subconscious) และจิตสำนึก (Conscious)
7. ผู้เรียนเป็นผู้ทำกิจกรรมหรือแสดงออกเป็นส่วนใหญ่ ครูลดบทบาทมาเป็นผู้ควบคุมดูแลและสั่งสอน
8. การสอนไม่จำกัดเฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญนี้ คณะวิจัยที่ใช้ชื่อว่า พหุภาคี (2545 : 11) ได้แนะนำเพิ่มเติมเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ว่า

เพื่อการปฏิรูปวิธีคิด วิธีการเรียนรู้ เรามองบทเรียนที่อยู่ข้างหน้าที่อยู่ปลายท้องไร ท้องนา ข้างๆ คูคลอง ตามป่าयरดเมล์ ตามตลาดสด ศูนย์การค้า กลางลานวัดและ ในชุมชนของตน...กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดจากทุนทางสังคมของงานที่อยู่อ่แล้ว ยกระดับสิ่งต่างๆ เหล่านี้ จนกลายเป็นตำราที่มีชีวิตเล่มแล้วเล่มเล่าด้วยความพากเพียร ที่มีรู้จบ เพื่อนำความรู้เหล่านั้นมานำโลก และยังความเปลี่ยนแปลงที่ดีมาสู่สังคม ต่อไป

และ สงบ ลักษณะ (2545 : 14) ได้กล่าวถึงลักษณะการจัดการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นสำคัญที่จะได้ผลสูงสุด พอสรุปสาระได้ดังนี้

1. ผู้เรียนทุกคนมีผลการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ครบถ้วนตามหลักสูตร แม้ผู้เรียนแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน แต่ครูมีฝีมือที่จะทำให้ผู้เรียน ทุกคน บรรลุผลตามที่พึงปรารถนาได้
2. ผู้เรียนเรียนรู้จากการได้รับประสบการณ์จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ จากการค้นคว้า ทดลอง ปฏิบัติ สอบถาม วิเคราะห์ แลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน
3. ผลการเรียนรู้ คือ ความสมดุลของความรู้ ความคิด ความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประยุกต์ใช้ การแก้ปัญหา การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ เป็นต้น
4. ครูผู้จัดจุดเด่นจุดด้อยผู้เรียนเป็นรายบุคคล ใช้กระบวนการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นและหลากหลาย
5. บทบาทของครูจะทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง ให้คำแนะนำ ร่วมวางแผน ติดตามผลการทำ กิจกรรม
6. การวัดผลประเมินผลจะเน้นการติดตามผลการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล ใช้วิธีการ หลากหลายที่ประเมินจากทั้งพฤติกรรม ผลงานและข้อสอบ เป็นต้น

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พอจะสรุปเป็นลักษณะของกระบวนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอย่างกว้างๆ ได้ คือ

กระบวนการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ

1. ขั้นนำ : สร้างความสนใจ เตรียมพร้อมที่จะเรียน
2. ขั้นจัดกิจกรรม : จัดกิจกรรมตามหลักการที่ว่า...
 - ◆ ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง → Construct
 - ◆ ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน ช่วยกันเรียนรู้จากประสบการณ์จริงของหลักสูตร → Interaction
 - ◆ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้การสอนทุกขั้นตอน
 - ◆ ผู้เรียนได้เรียนรู้กระบวนการไปพร้อมกับการสรุปข้อความรู้ และได้ผลงาน → Process and Product
 - ◆ ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
 - ◆ ผู้เรียนนำความรู้ไปใช้จริง → Application
3. ขั้นวิเคราะห์ : ผู้เรียนร่วมอภิปรายจากการทำกิจกรรม ผลงาน ข้อความรู้ และกระบวนการเรียนรู้
4. ขั้นสรุปผลและประเมินผล : สรุปผลและประเมินผลตามจุดประสงค์ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

ตามลักษณะของกระบวนการสอนในกรอบความรู้ข้างต้นนี้ ทำให้ครูผู้สอนสามารถนำวิธีสอน รูปแบบการสอนทั้งของเดิมที่มีผู้คิดมานานแล้ว และที่มีผู้สร้างสรรค์ขึ้นใหม่ๆ มากมายหลายวิธีมาประยุกต์ใช้ได้ อาทิ วิธีสอนแบบอุปนัย วิธีสอนแบบถาม - ตอบ วิธีสอนแบบศูนย์การเรียนรู้ วิธีสอนแบบโปรแกรม แบบคอมพิวเตอร์ช่วยสอน แบบเทคนิคระดมสมอง การสร้างความคิดรวบยอด การสืบสวนสอบสวน การแก้ปัญหาเป็นกลุ่ม แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือประสานใจ แบบนิรนัยวิทยา การสอนตามแนวพหุปัญญา การสอนตามแนววิถีการเรียนรู้และการสอนแบบ Storyline เป็นต้น ด้วยเหตุที่วิธีสอนดังกล่าวนี้ล้วนมีลักษณะของการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญทั้งสิ้น

การสอนทักษะการเขียน

การเขียนเป็นการแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกที่มีอยู่ในใจออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้ โดยใช้สัญลักษณ์ที่เรียกว่าตัวอักษรหรือตัวหนังสือ ผู้อ่านจะสามารถรับรู้ความในใจของผู้เขียน ได้ดีหรือไม่ขึ้น ย่อมอยู่ที่ทักษะการเขียนของผู้เขียนด้วย ดังนั้น ทักษะการเขียนจึงเป็นทักษะการ สื่อสารที่มีความสำคัญยิ่ง ถ้าบุคคลใดประสงค์จะเป็นนักเขียนที่มีคุณภาพแล้วควรได้ศึกษา ศิลปศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการเขียนพร้อมกับฝึกเขียนอย่างสม่ำเสมอ บุคคลนั้นก็จะสามารถเลื่อน ระดับฝีมือการเขียนขึ้นไปถึง "เขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ" ที่เคย

ความหมายของการเขียน

ความหมายของการเขียนในพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539 : 156) กล่าวว่า "เขียน ก. จัดให้เป็นตัวหนังสือหรือเลข, จัดให้เป็นเส้นหรือรูปต่างๆ, วาด, แต่งหนังสือ" และนพดล จันทรเพ็ญ (2535 : 91) อธิบายว่า การเขียน คือ การแสดงออกในการติดต่อสื่อสาร อย่างหนึ่งของมนุษย์โดยอาศัยภาษาตัวอักษรเป็นสื่อเพื่อถ่ายทอดความรู้สึนึกคิด ความต้องการ และความในใจของเราให้กับผู้อื่นทราบ การเขียนมีลักษณะการสื่อสารที่ถาวร สามารถคงอยู่ยาวนาน ตรวจสอบได้ เป็นหลักฐานอ้างอิงงานนับเป็นหมื่นปี ถ้ามีการเก็บรักษาให้คงสภาพเดิมไว้ได้" เกี่ยวกับเรื่องนี้ วรรณท์ อัครพงศ์ (2539 : 67) กล่าวเสริมว่า "การเขียน หมายถึง การแสดง ความแตกต่างในด้านความคิดอ่านของมนุษย์ด้วยการเขียนออกมาเป็นข้อความ การเขียนดังกล่าว ได้เนื้อหามาจากความรู้ ประสบการณ์ ค่านิยมและทัศนคติของผู้เขียนเอง เมื่อประกอบเข้ากับ อุปนิสัยใจคอ บุคลิกลักษณะและความลึกซึ้งทางจิตใจของผู้เขียนแล้ว การเขียนนั้นจะมีลักษณะ เฉพาะหรือท่วงทำนองการเขียน (Style) ที่เป็นเอกลักษณ์ของผู้เขียนออกมา..."

ดังนั้นการเขียน จึงหมายถึง การแสดงออกในทางการติดต่อสื่อสารอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยมนุษย์พยายามถ่ายทอดความรู้ความคิด ประสบการณ์ ค่านิยม ตลอดจนเจตคติของตนออกมา เป็นลายลักษณ์อักษรที่เป็นลีลาการเขียนเฉพาะตน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจตามที่ตนต้องการ

การเขียนที่มีประสิทธิภาพ

คำว่า "ประสิทธิภาพ" หมายถึง "ความสามารถที่ทำให้เกิดผลในการทำงาน" ดังนั้น "การเขียนที่มีประสิทธิภาพ" หมายถึง การเขียนที่สามารถถ่ายทอดความในใจอาจเป็นความรู้ ความคิด หรือความรู้สึก ลงไปในงานเขียนได้ครบถ้วนด้วยเทคนิควิธีการเขียนเฉพาะตน จนทำให้ ผู้อ่านแล้วเก็บสาระความรู้ ความคิดหรือความรู้สึกนั้นได้ตรงกับผู้เขียนตั้งความหวังไว้ จึงจะเรียก ว่า "เกิดผลในงาน" ได้ แต่งานเขียนที่มีประสิทธิภาพยังมีปัจจัยอื่นๆ มาสนับสนุนอีก

ครั้งที่ สนิท ดังทวี (2538 : 120 - 124) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า การเขียนที่ดีนั้นจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญพอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ความชัดเจน (Perspicuity) คืองานเขียนจะต้องใช้คำชัดเจนเป็นที่รู้จักกันทั่วไป ใช้คำพูดที่ผู้อ่านเข้าใจง่ายและนึกเห็นภาพ

2. ความเรียบง่าย (Simplicity) หมายถึงเป็นงานเขียนที่ใช้ภาษาเรียบง่าย สั้นกะทัดรัด ไม่ใช้คำฟุ่มเฟือย

3. ความกระชับ (Brevity) หมายถึงใช้คำน้อยแต่ให้ความหมายชัดเจน มีน้ำหนัก

4. ความประทับใจ (Impressiveness) ความประทับใจเกิดจากหลายกรณี เช่น การใช้ถ้อยคำเร้าความรู้สึก การเน้นคำ การเรียงคำในประโยค การใช้คำที่ขัดแย้งกันหรือคำที่สร้างภาพพจน์ เป็นต้น

5. ความไพเราะ (Euphony) ได้แก่ การเลือกใช้คำที่ราบรื่น ไพเราะหู

6. การสร้างภาพ (Picturesqueness) เป็นงานเขียนที่ทำให้ผู้อ่านมองเห็นภาพด้วยวิธีต่างๆ เช่น ใช้คำที่มีความหมายแสดงอาการ ใช้การเปรียบเทียบ เป็นต้น

7. โครงสร้างของประโยค (Structure of Sentences) ควรมีความกระชับ (ประโยคที่ใจความสำคัญอยู่หลังสุด) ส่วนขยายต้องอยู่ใกล้คำที่ถูกขยาย ประโยคหนึ่ง ๆ จะต้องมีความสำคัญเพียงความคิดเดียว เป็นต้น

ส่วนสมพร มันจะสุด แพร่งพิพัฒน์ (2540 : 11 - 16) ได้กล่าวถึง ลักษณะของการเขียนที่ดี พอสรุปได้ว่า การเขียนที่ดี คือ การเขียนที่สร้างงานเขียนให้มีคุณภาพ มีคุณค่า มีลักษณะสำหรับที่ะทำให้งานเขียนเป็นงานที่ดีมี 6 ประการ คือ

1. มีความเป็นเอกภาพ หมายถึง งานเขียนนั้นจะต้องมีความสำคัญและจุดประสงค์เพียงอย่างเดียว และเขียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่วางไว้ หากมีการอธิบายขยายความก็จะต้องเป็นไปเพื่อขยายใจความสำคัญนั้นๆ ให้กระจ่างขึ้น ไม่เขียนนอกกลุ่มนอกทาง เขียนสับสนปนเป จนขาดเอกภาพ

2. มีสารัตถภาพ คือการเขียนที่มีเนื้อความสมบูรณ์ มีสาระหนักแน่น มีใจความสำคัญครบ ไม่กล่าววกวน

3. มีสัมพันธภาพ การเขียนที่ดีต้องเขียนให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน ไม่ว่าเรื่องนั้นจะมีกี่ย่อหน้า แต่ละย่อหน้าต้องเกี่ยวโยงส่งทอดถึงกัน ข้อความและเนื้อความแต่ละตอนต้องคล้องกันไปเหมือนลูกโซ่ตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิด

4. มีความกระจำง หมายถึง การเขียนที่ต้องให้ความกระจำงชัดไม่คลุมเครือ ผู้อ่านทั่วไปอ่านแล้วเข้าใจ

5. มีแง่มุมที่คงที่ หมายถึง การแสดงแง่คิดให้มีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่เปลี่ยนแนวคิดในงานชิ้นเดียวกัน

6. มีความน่าสนใจติดตาม การเขียนที่ชวนติดตามนั้น ต้องมีกลวิธีเร้าใจผู้อ่านให้ติดตามอ่านตั้งแต่ต้น ด้วยเทคนิคหลายอย่าง เช่น การเริ่มเรื่อง การสังกาดเนืความระหว่างย่อหน้า การให้ความละเอียดสมบูรณ์ การเปรียบเทียบให้เห็นความต่าง เป็นต้น

จากประสิทธิภาพของการเขียนและลักษณะของการเขียนที่ดีดังกล่าวข้างต้น พอจะประมวลมากล่าวได้ว่า การเขียนที่มีประสิทธิภาพนั้นเป็นการเขียนที่สามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกได้ตามที่ผู้เขียนปรารถนา โดยองค์ประกอบมาสนับสนุนอย่างน้อย 3 ประการ คือ

ประการที่หนึ่ง งานเขียนนั้นจะดั่งมเนื้อหาสาระน่าสนใจและมีคุณค่า น่าติดตามอ่านจนจบ

ประการที่สอง เป็นการเขียนที่แสดงลักษณะว่าเป็นงานเขียนที่มีคุณภาพ ด้านสารัตถภาพ สัมพันธภาพ และเอกภาพอย่างแท้จริง

ประการที่สาม เป็นการเขียนที่สามารถใช้ภาษาที่ส่งผลให้งานเขียนนั้นน่าอ่าน น่าติดตามอ่านจนจบด้วยการใช้ภาษาเรียบง่ายชัดเจน กระชับ สละสลวย และให้ภาพพจน์ เป็นต้น

กระบวนการพัฒนาทักษะการเขียน

กระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนหรือกระบวนการเขียน (Writing Process) เป็นขั้นตอนการดำเนินงานเขียนตามลำดับกิจกรรมที่ผู้เขียนลงมือปฏิบัติจริงขณะสร้างงานเขียน สำหรับขั้นตอนการดำเนินงานเขียนนี้ Winterowd and Murray (อ้างใน พิสมัย อำไพพันธุ์, 2539 : 80) กล่าวว่า "โดยทั่วไป กระบวนการเขียนจะประกอบด้วยขั้นตอนที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นก่อนเขียน (Pre - Writing) ระหว่างเขียน (While - Writing) และขั้นหลังเขียน (Post - Writing) ดังนั้น กระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนที่จะนำเสนอต่อไปนี้ จะดำเนินการฝึก 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นก่อนเขียน
2. ขั้นลงมือเขียน
3. ขั้นหลังเขียน

ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดทางการปฏิบัติแต่ละขั้นตอน ในลำดับนี้

1. **ขั้นก่อนเขียน** เป็นขั้นเริ่มแรกที่คุณเขียนมีคำว่าจะสร้างสรรค์งานเขียน เมื่อคิดจะเขียน ผู้เขียนก็ต้องเตรียมการในเรื่องต่อไปนี้ ตามลำดับ คือ

1.1. **กำหนดจุดประสงค์และเลือกเรื่อง** ขั้นนี้เป็นขั้นที่คุณเขียนกำหนดว่าจะเขียนไปทำไม เช่น ต้องการเขียนบทความแสดงความคิดเห็นไปลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์ ต้องการเขียนบทความทางวิชาการเพื่อลงพิมพ์ในวารสาร หรือต้องการเขียนรายงานทางวิชาการเพื่อนำส่งอาจารย์ผู้สอน เมื่อได้จุดประสงค์ที่แน่นอนแล้วก็ถึงตอนที่เลือกเรื่องว่าจะเขียนบทความเรื่องอะไร ทำรายงานเรื่องอะไร ซึ่งการเลือกเรื่องมาเขียนนี้ก็ควรอยู่บนพื้นฐานของความสนใจ มีคุณค่า ทันสมัย เรื่องไม่กว้างไป หาเอกสารอ้างอิงง่าย และที่สำคัญควรเป็นเรื่องที่คุณเขียนสนใจและถนัดด้วย

1.2 **ศึกษารูปแบบของงานเขียน** เมื่อตกลงใจว่าจะเขียนงานประเภทใดเป็นบทความ แสดงความคิดเห็น บทความทางวิชาการ สารคดี หรือรายงานทางวิชาการแล้ว ผู้เขียนก็ต้องศึกษารูปแบบและหลักการเขียนงานนั้นให้เข้าใจตลอด ทั้งนี้ก็เพื่อจะได้ปฏิบัติตามการเขียนงานนั้นๆ ให้ถูกต้อง มีคุณภาพ ตามหลักวิชาการและความนิยม

1.3 **ค้นคว้าหาข้อมูลที่จะใช้ในการเขียน** เมื่อมาถึงลำดับของการหาข้อมูลซึ่งเป็นขั้นที่สำคัญมาก เพราะเป็นขั้นที่จะช่วยให้ผู้เขียนมีวัตถุดิบที่จะเขียน ปัญหาที่บางคนประสบว่า "ไม่รู้จะเขียนอะไร คิดไม่ออก" ก็จะหมดไป วิธีการหาข้อมูลที่จะนำเสนอมี 7 วิธี คือ

1.3.1 **การระดมสมอง** หมายถึง การนึกถึง คำ ข้อความที่เป็นความคิดต่างๆ เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนออกมาให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ จะทำเป็นกลุ่มหรือทำคนเดียวก็ได้ เมื่อคิดนึกอะไรได้ก็เขียนขึ้นทีละจุดความคิดไว้ โดยไม่จำเป็นต้องลำดับรายการก่อนหลัง เช่น การระดมความคิดเรื่อง "น้ำใจ" ความคิดที่ระดมได้อาจมีดังนี้

คนมีความเอื้อเฟื้อ มีใจโอบอ้อมอารี น้ำใจมีในคนดี คนมีทั้งน้ำในร่างกายและน้ำในใจ
น้ำในแม่น้ำลำคลอง น้ำใจทำให้สังคมมีความสุข น้ำใจบางคนมีมากบางคนมีน้อย
น้ำใจที่ให้มี 3 อย่าง คือ ทรัพย์ กำลังกายและความรู้ น้ำใจไม่มีซื้อขาย ของมีขาย
น้ำใจมีไว้ให้กันเท่านั้น น้ำใจให้ใครแล้วไม่หมด เราขอได้น้ำใจจากคนที่เราให้น้ำ
ใจแก่เขา โลกและสังคมต้องการคนมีน้ำใจ น้ำใจทำให้เกิดความรักสามัคคี น้ำใจทำ
ให้โลกนี้สวยงาม ฯลฯ

1.3.2 เทคนิคการอภิปราย ก่อนที่จะเขียนเรื่องใดถ้าจัดให้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในหมู่คนที่มีความสนใจร่วมกันก่อนจะทำให้ได้แนวคิด มุมมอง ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ที่กว้างขวางออกไปอีกมาก เพราะแต่ละคนย่อมมีความรู้ ความคิด ประสบการณ์ที่กว้างขวางต่างมุมกัน เมื่อมาร่วมแสดงความคิดเห็นจะทำให้มีโอกาสหลอมรวมประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ ได้กว้าง ลึก รอบคอบ และทันสมัยยิ่งขึ้น

1.3.3 การสัมภาษณ์จากผู้รู้ เรื่องที่เราเลือกเขียนขอหาข้อมูลได้จากปราชญ์ชาวบ้าน ผู้รู้ในท้องถิ่น ผู้ชำนาญการในสาขาอาชีพนั้นๆ ย่อมได้ข้อมูลที่เป็นปฐมภูมิ อันน่าเชื่อถือทีเดียว เช่น เรื่องสมุนไพรใกล้ตัว การทำไร่นาสวนผสม การสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน การเลี้ยงกบ การนึ่งสมาธิเพื่อรักษาโรค เป็นต้น

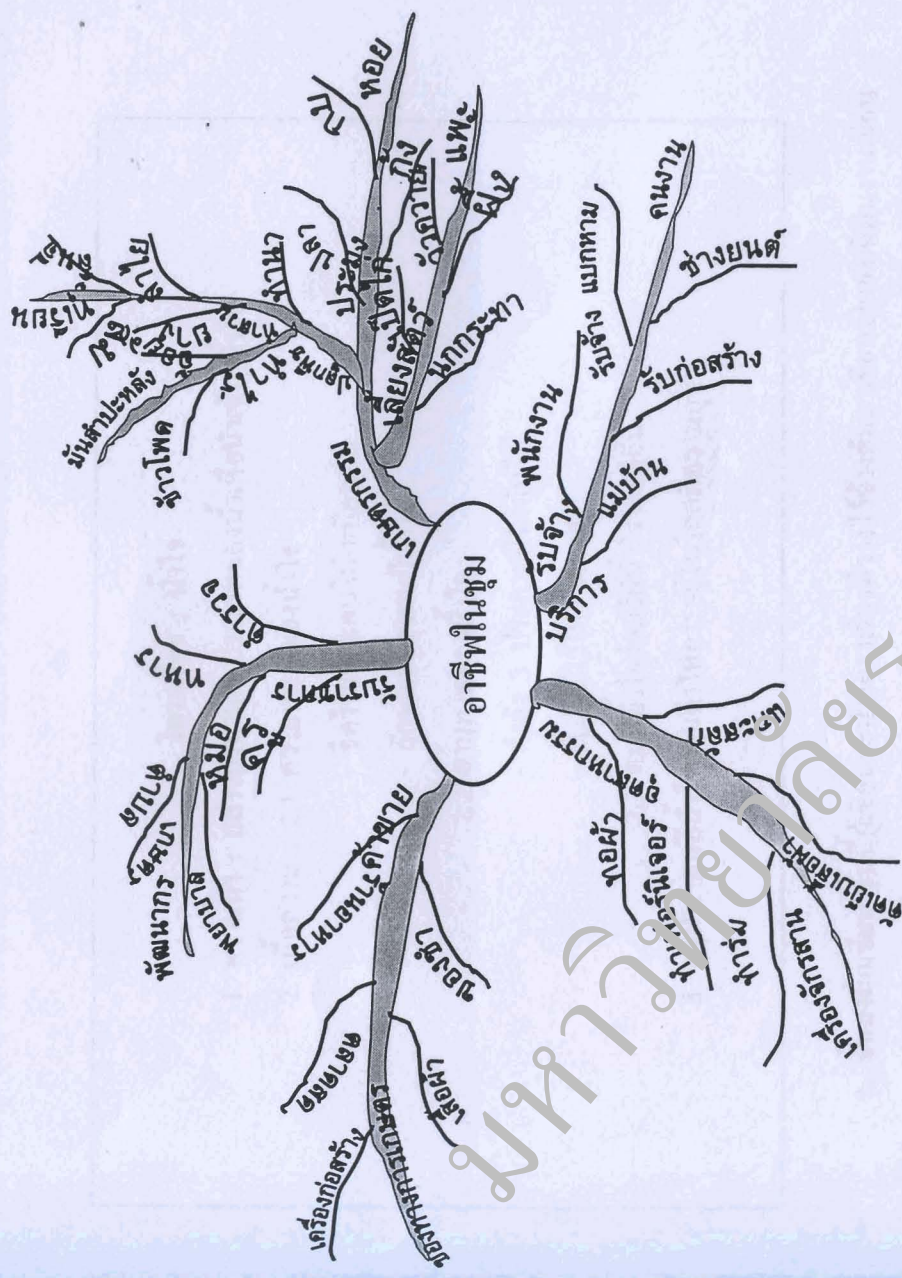
การออกสัมภาษณ์เพื่อหาข้อมูล นอกจากจะได้ข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือแล้ว เรายังได้บันทึกภาพเพื่อนำมาประกอบงานเขียนให้น่าสนใจและน่าอ่านยิ่งขึ้นด้วย

1.3.4 การไปทัศนศึกษาหรือดูงาน การไปทัศนศึกษาเป็นวิธีการหาข้อมูลที่ทำให้ผู้เขียนได้ไปสัมผัสกับของจริง ได้ฟังเจ้าของสถานที่พูดบรรยายสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับงานที่ได้มองเห็นของจริงด้วยตา จับต้องและสัมผัสด้วยประสาทสัมผัสหลายช่องทางขึ้น ได้ไต่ถามในสิ่งที่สงสัย และได้บันทึกภาพไว้ไว้ดูงานนำมาเขียนผลงาน คิดว่าการหาข้อมูลด้วยวิธีนี้ได้ผลดีมากแต่ต้องลงทุนเกี่ยวกับค่าเดินทางสูงหน่อย ในกรณีที่สถานที่ดูงานอยู่ไกล อยู่ต่างจังหวัด หรือต่างประเทศ

1.3.5 การฟัง การฟังก็เป็นการหาข้อมูลมาเขียนได้ เช่น ฟังวิทยุ ดูโทรทัศน์ ฟังการอภิปรายในที่ประชุมสัมมนา หรือแม้แต่ฟังพระธรรมเทศนา ก็ล้วนให้คุณค่าในด้านเป็นข้อมูลมาสู่การเขียนได้ทั้งสิ้น

1.3.6 การอ่าน การอ่านนับเป็นหัวใจสำคัญของการค้นคว้าหาข้อมูลมาเขียนทีเดียว เพราะสรรพวิทยาการทั้งปวงมักบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปของหนังสือ ตำรา วารสาร นิตยสาร หนังสือพิมพ์ อินเทอร์เน็ต แผ่นซีดี - 롬 เอกสาร จุลสารต่างๆ ผู้เขียนคิดว่าข้อมูลที่ขาดไม่ได้เลยก็คือข้อมูลที่ได้จากการอ่านงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเขียน

1.3.7 การหาข้อมูลด้วยการทำแผนที่ความคิด (Mind Mapping) แผนที่ความคิดเป็นเทคนิคการระดมสมองเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังจะเขียน โดยเริ่มจากการคิดหา "ความคิดหลัก" (Key Idea) แล้วจึงแตกแขนงคิดหา "ความคิดรอง" (Sub Idea) เป็นการฝึกมองความสัมพันธ์ของความคิดในเรื่องเดียวกันนั้นให้รอบคอบ และละเอียดถี่ถ้วน ดังตัวอย่าง

1.4 เขียนโครงเรื่อง คือการกำหนดเค้าโครงเรื่องที่จะเขียนโดยนำข้อมูลที่ระดมความคิด หรือค้นคว้าไว้ในขั้นที่ 1.3 มาจัดหมวดหมู่ความคิดให้ได้ประเด็นหลัก ประเด็นรอง แล้วนำประเด็นดังกล่าวมาเรียงลำดับก่อนหลังตามความเหมาะสมในโครงเรื่อง "โครงเรื่อง" ทั้งนี้ก็จัดขอบเขตในการเขียนไม่ให้เขียนออกนอกเรื่อง ซึ่งมีเนื้อหาสมบูรณ์และได้สัดส่วนด้วย ดังตัวอย่าง การนำข้อมูลจากข้อ 1.3.1 มาสร้างโครงเรื่อง คือ

โครงเรื่อง : น้ำใจ

1. ความนำ : กล่าวถึงน้ำและประเภทของน้ำเพื่อนำเข้าสู่หัวใจ
2. เนื้อความ : 2.1 ความหมายของน้ำใจ
 - จิตใจแต่ละคนไม่เหมือนกัน
 - ลักษณะของคนมีน้ำใจ
 2.2 อารมณ์ของน้ำใจ
 - กำลัง 3 ประการที่หักกันได้
 - น้ำใจมีไว้ให้ ไม่ขาย
 2.3 คนมีน้ำใจยอมได้น้ำใจจากผู้อื่น
3. สรุป : คนมีน้ำใจยอมทำให้การอยู่ในโลกมีความสุข

2. **ชั้นลงมือเขียน** ขั้นนี้ผู้เขียนจะนำโครงเรื่องที่วางไว้ข้างต้นมาเขียนขยายให้เป็นงานเขียนที่มีรูปแบบถูกต้องสมบูรณ์ โดยนำประเด็นหลักมาขยายทีละประเด็นแล้วใช้ประเด็นรองมารวบรวมพูดขยายด้วยการอธิบาย การเปรียบเทียบ การยกตัวอย่างหรือการให้เหตุผล ประเด็นหลักหนึ่งประเด็นจะขยายได้หนึ่งย่อหน้า เนื้อหาสาระในแต่ละย่อหน้าจะต้องเป็นไปตามลักษณะการเขียนที่ดี คือ มีเอกภาพ สัมพันธภาพ และมีสารัตถภาพ รวมทั้งมีแนวคิดแปลกใหม่ (นวภาพ) ด้วยจะยิ่งดี

ต่อไปนี้จะได้ยกตัวอย่างการขยายโครงเรื่อง ของ "น้ำใจ" พัฒนาเป็นเรื่องที่สมบูรณ์ให้เป็นตัวอย่าง ถึงเทคนิคการขยายความ ดังนี้

ประเด็นจากโครงเรื่อง	ข้อความที่ขยายแล้วในแต่ละย่อหน้า	วิธีขยายความ
1. อารัมภบท : กล่าวถึงน้ำและประเภทของน้ำเพื่อนำเข้าสู่หัวใจ	น้ำใจ คำว่าน้ำ ท่านหมายถึงของเหลวที่อยู่ในแม่น้ำ ลำคลอง ห้วย ทะเลสาบ และมหาสมุทร ถ้าจะแยกความหมายออกไปแล้วประเภทของน้ำมีอยู่มากมาย สำหรับวันนี้ขอพูดถึงเฉพาะน้ำใจ	ใช้วิธีอธิบาย
2. เนื้อความ : 2.1 ความหมายของน้ำใจ - จิตใจแต่ละคนไม่เหมือนกัน - ลักษณะของคนมีน้ำใจ	น้ำใจก็แปลว่าใจที่อยู่ในใจคนทุกคนมีหัวใจ แต่หัวใจของคนไม่เหมือนกัน บางคนใจใหญ่ บางคนใจน้อย บางคนใจจิต บางคนใจคับ จำเหล่านี้ล้วนแต่แสดงถึงน้ำใจทั้งนั้น คนที่มีน้ำใจคือคนมีอัธยาศัยเอื้ออารีแบ่งความสุขให้คนอื่นในโอกาสอันสมควร	วิธีอธิบายและเปรียบเทียบกับชีวิตจริง
2.2 อานุภาพของน้ำใจ - กำลัง 5 ประการที่ให้กับได้ - น้ำใจปีไว้ไหนไม่ขาย	ในหนังสืออุทานธรรม ท่านแสดงความจริงของชีวิตไว้บทหนึ่งว่า อันบ้านเรือนใหญ่โตรโหฐาน มีเสาทนหลายต้นจึงทนไหว เกิดเป็นคนอยู่เดียวก็เปลี่ยวใจ ต้องอาศัยพวกพ้องพี่น้องนา อุทานธรรมบทนี้ ท่านเปรียบความเป็นอยู่ของคนเหมือนบ้านเรือน บ้านเรือนที่อยู่อาศัยต้องมีเสาหลายต้นจึงจะสำเร็จรูปเป็นบ้านเรือนและทรงตัวทานน้ำหนักอยู่	ใช้วิธียกตัวอย่าง บรรยายประกอบและบรรยายเปรียบเทียบกับชีวิตจริง

ประเด็นจากโครงเรื่อง	ข้อความที่ขยายแล้วในแต่ละย่อหน้า	วิธีขยายความ
	ได้ฉันใด ความเป็นอยู่ของคนแต่ละคนจะอยู่โดยลำพังคนเดียวไม่ได้ฉันนั้น กำลังของคนเราเมื่อกล่าวโดยส่วนใหญ่มี 3 ประการ คือ กำลังทรัพย์ กำลังกาย กำลังความรู้ กำลังทั้ง 3 ประการนี้ ย่อมเป็นปัจจัยให้ได้รับความสะดวกสบายในการครองชีพ ทรัพย์เป็นปัจจัยสำหรับซื้อขายแลกเปลี่ยนวัตถุ สิ่งของ หรือให้เป็นสินจ้างรางวัลชดเชยแรงงาน ลำพังเพียงกำลังทรัพย์ จะทำการแลกเปลี่ยนได้เพียงวัตถุภายนอกเท่านั้น ไม่อาจจะซื้อหรือแลกเปลี่ยนน้ำใจคนได้ ฉะนั้นที่ให้ทรัพย์ถ้าไม่ให้อด้วยน้ำใจ คือกลัวแต่จะให้ให้ด้วยความจำใจ ทรัพย์นั้นจะหาค่าไม่ได้เลย แต่ถ้าให้ด้วยความยินดีหรือเต็มใจแล้ว ทรัพย์นั้นจะมีค่าเพราะพลังแห่งน้ำใจอย่างมากมาย	
2.3 คนมีน้ำใจย่อมได้รับน้ำใจจากผู้อื่น	คนที่มีกำลังมาก ย่อมได้เปรียบแก่คนที่กำลังน้อย คืออาจจะยกจะแบกอะไรก็ได้โดยลำพัง แต่ถ้าจะมีสิ่งที่เกินกำลัง ที่ตัวเองจะยกจะแบกได้ ก็จะต้องอาศัยกำลังจากคนอื่น ทางที่เราจะได้กำลังจากคนอื่นคือน้ำใจที่เราให้ ถ้าเราเป็นคนมีน้ำใจ ไม่ดูคายนใจแคบ เมื่อคนอื่นเขามีธุระการงานขอมสละแรงกายทำการชวนช่วยช่วยเหลือ เมื่อเรามีธุระการงานที่จะขอความร่วมมือร่วมใจจากคนอื่น ย่อมได้รับน้ำใจจากคนอื่นเช่นกัน	อธิบายเปรียบเทียบกับความจริงของชีวิต

ประเด็นจากโครงเรื่อง	ข้อความที่ขยายแล้วในแต่ละย่อหน้า	วิธีขยายความ
3. สรุป : คนมีน้ำใจย่อม ทำให้การเป็นอยู่ในโลกมี ความสุข	คนที่มีความรู้ ย่อมจะมีทางช่วยตัวเอง มากกว่าคนที่มิกำลังทรัพย์และกำลังกาย แต่ถ้าใช้ความรู้ในทางที่ผิด เช่น ใช้ความรู้ใน ทางฉ้อโกง เอาไร้อาเปรียบ แทนที่จะได้รับ ความร่วมมือจากคนอื่นกลับจะทำลายมิตร ไมตรีให้หมดไป คนที่มีความรู้จึงต้องอภัยมี น้ำใจประกอบด้วย โลกจึงต้องสรรบุคคลที่มี น้ำใจ เพราะคนมีน้ำใจ ทำให้การเป็นอยู่ใน โลกมีความสุขดังนี้นะ (หอธรรม : พระธรรมวิไล - จันทร กุศล)	การอ้างเหตุผล

3. ขั้นหลังเขียน เมื่อขยายโครงเรื่องครบทุกประเด็นจนได้งานเขียนที่เป็นเรื่องสมบูรณ์ ก็ถึงขั้นอ่านตรวจทานหลายๆ ครั้งด้วยตนเอง หรือให้ผู้อื่นช่วยอ่านด้วยจะยิ่งดี ทั้งนี้ก็เพื่อช่วยกัน พิจารณาเกี่ยวกับเนื้อเรื่องว่าเขียนได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ เนื้อความสมบูรณ์ดี หรือยัง การใช้คำ ประโยค สำนวนภาษา ไวยากรณ์ ตลอดจนการเชื่อมความระหว่างประโยค ระหว่างย่อหน้า หรือถ้าเขียนเรื่องยาวที่มีหลายบทก็ต้องดูความเชื่อมระหว่างบทด้วยว่า ทำได้ เหมาะสมไหม ถ้าพบข้อบกพร่องส่วนใดจะได้รับแก้ไขให้เกิดความสมบูรณ์เสียก่อนที่จะนำผลงาน ออกสู่สาธารณชน หรือนำไปใช้จริง

กระบวนการพัฒนาทักษะการเขียนที่นำเสนอมาทั้งหมดนี้ เป็นขั้นตอนที่พยายาม แนะนำให้นักเขียนที่เริ่มฝึกหัดให้ดำเนินการตามลำดับไปที่ละขั้นตอน ถ้าปฏิบัติตามได้ดังเสนอมานี้ ผู้เขียนแน่ใจว่าท่านจะได้ผลงานที่มีคุณภาพได้ระดับหนึ่งหรืออาจถึงขั้นมีประสิทธิภาพทีเดียว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการสอนและรูปแบบการสอนเพื่อใช้ในวงจรจัดการศึกษานี้ มีผู้ทำวิจัยไว้หลายท่าน ดังนี้

สายสุนีย์ ธรรมดา (2538) ได้ทำการวิจัยผลการเรียนตามวิธี เอส ที เอ ดี ที่มีต่อการอ่านในใจ และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้น ป.5 โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ จังหวัดเชียงราย จำนวน 80 คน แบ่งเป็น กลุ่มทดลอง 1 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 1 กลุ่ม กลุ่มทดลองดำเนินการสอนอ่านในใจตามวิธี เอส ที เอ ดี ส่วนกลุ่มควบคุมดำเนินการสอนอ่านในใจตามคู่มือครู ผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มที่เรียนตามวิธี เอส ที เอ ดี มีผลสัมฤทธิ์การอ่านในใจสูงกว่านักเรียนกลุ่มที่เรียนตามคู่มือครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ในปี 2542 นภาพนตร ธรรมบวร ได้ทำวิจัยเชิงคุณภาพ เรื่อง “โครงการปฏิรูปการเรียนรู้ จังหวัดขอนแก่น : การพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” เพื่อแสวงหารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อใช้เป็นบทเรียนตัวอย่าง และเป็นแนวทางแก่สถานศึกษาที่ด้อยการศึกษาสูง ดำเนินการวิจัยโดยการสัมภาษณ์ครู ผู้บริหารโรงเรียน ศึกษานิเทศก์ และผู้กำหนดนโยบายจากส่วนกลางแล้วยังมีการวิเคราะห์เอกสารสำคัญต่าง ๆ อีกด้วย ผลการวิจัยพบว่าหลักสำคัญประการหนึ่งในการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ คือ การไม่แยกชุมชนออกจากโรงเรียน โดยมุ่งให้ผู้ปกครองและบุคลากรในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาสำหรับเด็ก ในปีต่อมา กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2543) ได้ทำวิจัย เรื่อง “รูปแบบหรือแนวการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่ง มีสุข ระดับประถมศึกษา” ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เสริมสร้างคุณลักษณะ ดี เก่งและมีสุข มีขั้นตอน ดังนี้ (1) วิเคราะห์สาระการเรียนรู้ (2) วิเคราะห์ประเด็นการเรียนรู้ (3) กำหนดสาระสำคัญ (4) กำหนดศักยภาพที่ต้องการพัฒนา (5) วางแผนการจัดกิจกรรม แบ่งออกเป็นแบบ บูรณาการและตามแนววิถีจัดการเรียนรู้

ในปีเดียวกันนี้เอง อารีย์ ปรีดีกุล ก็ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์สำหรับนักศึกษาในสถาบัน : กรณีศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษารูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์สำหรับนักศึกษาสถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม 2) เปรียบเทียบความสามารถของนักศึกษาในสถาบันราชภัฏระหว่างกลุ่มที่ได้รับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยวิธีสตอรี่ไลน์และกลุ่มที่ได้รับการสอนด้วยวิธีปกติใน 2 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคิดเห็นที่มีต่อกระบวนการเรียนการสอนรายวิชาอ่านภาษาอังกฤษ

ทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ที่กำลังเรียนรายวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไปในภาคเรียน ที่ 2 ปีการศึกษา 2542 จำนวน 40 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 20 คน กลุ่มควบคุม 20 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรายวิชาการอ่านภาษาอังกฤษทั่วไปและความคิดเห็นต่อกระบวนการเรียนการสอนของนักศึกษาที่ได้รับการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางโดยวิธีสตอรี่ไลน์และวิธีปกติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการสอนยังมีผู้วิจัยสนใจพัฒนาอูมได้ขาด จะเห็นได้จากในปีต่อมาคือ พ.ศ. 2544 จิรภรณ์ มั่นเศรษฐ ก็ทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างพหุปัญญาให้กับเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามแนวคิดพหุวัฒนธรรม” โดยตั้งจุดประสงค์เพื่อพัฒนาพหุปัญญาทั้ง 8 ด้านให้กับเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดภาคใต้ คือ ยะลา ปัตตานีและนราธิวาส กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทดลองเป็นนักเรียนอนุบาลอายุ 5-6 ปี ซึ่งเรียนอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 จำนวน 30 คน แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 15 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนกลุ่มทดลองมีคะแนนพหุปัญญาทั้ง 8 ด้าน สูงกว่าก่อนการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) หลังการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ กลุ่มทดลองมีคะแนนพหุปัญญา ทั้ง 8 ด้าน สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการวิเคราะห์โอกาสในการพัฒนาพหุปัญญาจากการทดลองใช้รูปแบบการสอนฯ พบว่า รูปแบบการสอนฯ เอื้อต่อการพัฒนาพหุปัญญา ทั้ง 8 ด้าน ของเด็กวัยอนุบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 4) ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการสอนฯ มีระดับความเหมาะสมในด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ด้านการนำไปใช้ และประยุกต์ใช้ก็อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด เช่นกัน และรูปแบบการสอนฯ ที่พัฒนาแล้วจะประกอบด้วย ความสำคัญ แนวคิดทฤษฎีพื้นฐาน พันธกิจ หลักการ วัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย สำคัญ การจัดกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล และข้อตกลงในการใช้รูปแบบการสอนฯ

ในขณะที่จังหวัดนครปฐม โดย สมคิด จันทน์ฉาย และคณะ (2544) ก็ได้ช่วยกันทำวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยแบบสร้างเสริม สะสม ประสบการณ์ภาษาเพื่อพัฒนาการคิดและนิสัยรักการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1” คณะผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบการสอนภาษาไทยสำหรับชั้น ป. 1 แบบสร้างเสริม สะสมประสบการณ์ภาษาและชุดปฏิบัติการสอน แล้วนำไปทดลองสอนกับนักเรียนกลุ่มทดลอง ส่วนกลุ่มควบคุมได้รับการสอนด้วยรูปแบบปกติตามคู่มือครูสอนภาษาไทย ชั้น ป.1 ของกรมวิชาการ ผลการทดลองปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นอกจากนี้ในด้านความสามารถในการคิด ตลอดจนนิสัยรักการอ่านของกลุ่มทดลองก็

มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ด้วย และจากการสัมภาษณ์ครูในห้องเรียนกลุ่มทดลองเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการสอนพบว่า ครูมีความรู้สึกพึงพอใจต่อรูปแบบการสอนและเห็นว่ารูปแบบการสอนนี้ช่วยให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาทั้งในด้านการฟัง พูด อ่านและเขียนเร็วกว่ารูปแบบการสอนเดิม และที่สถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ โดย ดวงใจ สัมอำไพ (2544) ก็ทำวิจัยเรื่อง “ การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางกับนักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลางในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) : กรณีสึกษาสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์” การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษา ที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางกับนักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง ในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาของสถาบันราชภัฏบุรีรัมย์ที่ลงทะเบียนในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2544 จำแนกเป็นกลุ่มทดลองสอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลาง และกลุ่มควบคุมสอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง กลุ่มละ 43 คน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐาน (4090101) ความรับผิดชอบทางการเรียน และการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาที่สอนแบบนักศึกษาเป็นศูนย์กลางสูงกว่านักศึกษาที่สอนแบบอาจารย์ผู้สอนเป็นศูนย์กลาง แต่ไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้ง 3 ตัวแปร

และงานวิจัยที่เพิ่งทำแล้วเสร็จ ศิริ แคนสา (2546) เรื่อง “การพัฒนาชุดการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เรื่อง เซต ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4” ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรื่อง เซต มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภายหลังได้รับการสอนด้วยชุดการจัดการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์พื้นฐานที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญสูงกว่าก่อนได้รับการสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังที่ได้นำเสนอมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยได้
 สาระมาวางเป็น “กรอบแนวคิด” เพื่อการดำเนินการวิจัย ดังนี้

